

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ KAUNO TVIRTOVĖS PARKE PROGRAMA

Vieta: Kauno tvirtovės parkas.

Rekomenduojamas laikas: gegužė-birželis.

Atstumas: 2 km

Trukmė: 1-2 val.

Temos: senų medžių su uoksais reikšmė miško ekosistemai; šikšnosparniai mieste; sinantropai – rūšys, kurioms reikia žmonių.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, graibštas vandens bestuburiams, žiūronai, apsauginės priemonės nuo erkių.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda prie Kauno tvirtovės parko dirbtuvių.
- Dalyviai tyrinėja sinantropus – organizmus, plintančius žmonių gyvenvietėse. Prie Kauno tvirtovės dirbtuvių aptinkami gysločiai, kiaulpienės, langinės kregždės, bevainikės ramunės, trikertės žvaginės ir kiti sinantropai. Dalyviai gali tarpusavyje diskutuoti, kodėl šioms rūšims reikalinga žmonių kompanija.
- Prieinamas Kauno tvirtovės kairiojo Nemuno kranto centrinių artilerijos sandėlių komplekso sandėlis. Susipažįstama su Kauno fortų ir panašių struktūrų reikšme šikšnosparniams. Kauno fortuose aptinkamas branto pelėausis, europinis plačiaausis ir kitos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos rūšys.

- Entomologiniu tinkleliu tyrinėjama gyvybė žolėje. Smulkūs organizmai stebimi nešiojamu mikroskopu. Tokiu metu žolėje dažniausiai aptinkami krabvorai, guolininkai, cikadų ir skėrių nimfos, blakės ir t.t.
- Parke tyrinėjama ant žemės gulinti negyva mediena, stebimi organizmai, aptinkami po žieve. Surasti smulkūs vabzdžiai stebimi nešiojamu mikroskopu. Dalyviai diskutuoja apie negyvos medienos reikšmę ekosistemai ir kas nutinka, jei tokią medieną žmonės pašalina iš miško.
- Stebimi seni medžiai. Susipažįstama su negyvų medžių ir jų uoksų reikšme ekosistemai. Žiūronais bandoma pastebėti medžiuose čiulbančius paukščius.
- Apėjus ratą sugrįžtama į žygio pradžios vietą. Žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų gegužės 10 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 60 organizmų rūšių. Parke dalyviai gamtą tyrinėjo pasikliaudami ne tik akimis, bet ir uosle – įspūdį paliko stiprų kvapą turintys augalai, pavyzdžiui vaistinė česnakūnė ir europinė pipirlapė. Be to, dalyviai labai nustebė atradę paslaptinę ir nelabai išvaizdų šio augalo žiedą.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/kauno-tvirtoves-parkas-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Kauno tvirtovės parke ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

